

**ประสิทธิผลของโปรแกรมการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์
และพลังละมุนของเด็กปฐมวัย จังหวัดยโสธร**

วัชรินทร์ จากผา, พย.ม.*
สุทธิพร มูลศาสตร์, ส.ด.**
พนิดา ศิริอำพันธ์กุล, ป.ด.***

Received: April 14, 2025
Revised: November 27, 2025
Accepted: December 5, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองแบบสองกลุ่มวัดผลก่อนและหลังการทดลอง นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัยต่อทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์ และทักษะการสร้างเสริมพลังละมุนของผู้ปกครอง ความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยเป็นเด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปี และผู้ปกครองในจังหวัดยโสธร จำนวน 70 คน สุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 35 คน เครื่องมือวิจัย แบ่งเป็น 1. เครื่องมือทดลอง ได้แก่ 1) โปรแกรมการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัยพัฒนาขึ้นโดยใช้แนวคิดความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิตบูรณาการกับพลังละมุน ผ่านบทเพลง “เด็กเอ๋ยเด็กดี” ระยะเวลา 8 สัปดาห์ 2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสอบถามทักษะของผู้ปกครองในการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนเด็กปฐมวัย 2) แบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครอง ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่า 1.00 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่า 0.91-0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า หลังการเข้าร่วมโปรแกรม ผู้ปกครองกลุ่มทดลองมีทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนในเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมและสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เด็กปฐมวัยมีความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมและสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นสามารถนำโปรแกรมนี้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้

คำสำคัญ: ความฉลาดทางอารมณ์ พลังละมุน เด็กปฐมวัย

* นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; ผู้ให้การติดต่อหลัก: E-mail: sutteeporm@yahoo.com

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

The Effectiveness of the Emotional Intelligence and Soft Power Enhancement Program for Preschool Children in Yasothon Province

Watcharin Jakpha, M.N.S.*
Sutteeporn Moolsart, Dr.P.H.**
Panida Sirumpunkul, Ph.D.***

Abstract

This quasi-experimental study, employing a two-group pretest–posttest design, aimed to examine the effects of an enhancement program for emotional intelligence and “Palung La-Mun” (gentle power) among early childhood children on: (1) parents’ skills in fostering emotional intelligence and gentle power, and (2) children’s emotional intelligence and gentle power. The sample was purposively selected and consisted of 70 parents and their children aged 3–5 years in Yasothon Province. Participants were randomly assigned to the experimental group (n = 35) and the control group (n = 35). The research instruments comprised: (1) the intervention tools, including an eight-week enhancement program for emotional intelligence and gentle power among early childhood children, developed by integrating the Department of Mental Health’s emotional intelligence framework with gentle power activities through the song “Dek Aey Dek Dee”; and (2) data collection tools, including (a) a parental skill questionnaire for fostering emotional intelligence and gentle power in young children, and (b) a parental questionnaire assessing children’s emotional intelligence and gentle power. Content validity was verified with a CVI of 1.00. Reliability, examined using Cronbach’s alpha coefficient, ranged from 0.91 to 0.96. Data were analyzed using descriptive statistics and t-tests.

The results demonstrated that, after participation in the program, parents in the experimental group exhibited significantly higher skills in fostering emotional intelligence and gentle power compared to their pre-intervention scores and to those of the control group ($p < 0.05$). Likewise, children in the experimental group showed significantly higher emotional intelligence and gentle power compared to their pre-intervention scores and to those of the control group ($p < 0.05$). The findings suggest that this program can be effectively applied to promote early childhood development.

Keywords: Emotional intelligence, Soft power, Preschool children

* Students in Master of Nursing Science Program in Community Nurse Practitioner, Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand

** Associate Professor, School of Nursing, Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand; Corresponding Author
E-mail: sutteeporn@yahoo.com

***Assistant Professor, Faculty of Nursing, Thammasat University, Thailand

บทนำ

เด็กปฐมวัยเป็นช่วงที่มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ และสติปัญญา เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมในการปลูกฝังเรื่องการควบคุมอารมณ์ เพราะสมองของเด็กจะพัฒนาอย่างรวดเร็วในช่วง 5 ปีแรก โดยเฉพาะการสร้างเครือข่ายเซลล์สมองที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ ความจำ และอารมณ์ หากได้รับการตอบสนองที่ดีและการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพ เด็กจะเติบโตได้ดี (Yin et al., 2025) ในปัจจุบันเด็กและเยาวชนต้องเผชิญกับสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป นำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ ที่ต้องเผชิญอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ รูปแบบการดำรงชีวิตครอบครัวมีความห่างเหินกันมากขึ้น เน้นให้วัตถุ เพื่อชดเชยการให้ทางใจ เด็กอยู่ในครอบครัวที่หย่าร้างกันมากขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กนักเรียนมีปัญหามากขึ้น การเข้าถึงข้อมูลสื่อสารต่าง ๆ เป็นไปได้ง่าย ทุกคนต่างแข่งขันกัน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ เป็นต้น เด็กขาดความมีวินัยในตนเองทั้งที่โรงเรียน และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (วัลภา ไชยยะ และทัศนีย์ นาคคุณทรง, 2568) สิ่งเหล่านี้สามารถอบรมปลูกฝังได้ตั้งแต่ยังเด็ก สอดคล้องกับความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กในยุคปัจจุบันที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ คนที่ขาดความฉลาดทางอารมณ์ อาจจะไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน การทำงาน และการดำเนินชีวิต (อนุพงษ์ ช่วยชาติ และอุทัยวรรณ สายพัฒนะ, 2566) เกิดปัญหาต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

สถานการณ์เด็ก และเยาวชนที่เสนอผ่านสื่อต่าง ๆ บ่งบอกว่าเยาวชนไทยมีพฤติกรรมรุนแรง และสภาวะจิตเปราะบางเพิ่มขึ้น มีระดับไอคิว อีคิว ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และการดื่มแอลกอฮอล์อันส่งผลเชื่อมโยงไปสู่ปัญหาต่าง ๆ เช่น ก่ออาชญากรรม เล่นการพนัน การเสพติด สื่อคอมพิวเตอร์ เกม อินเทอร์เน็ต เสพสื่อลามก การติดเชื่อเอดส์ รวมถึงการมีปัญหาสุภาพจิต ปัญหาการปรับตัว เป็นโรคซึมเศร้า และเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มเกิดกับเด็กที่มีอายุน้อยลงเรื่อย ๆ (สถาบันราชานุกูล, กรมสุขภาพจิต, กระทรวงสาธารณสุข, 2564)

จากสถานการณ์ดังกล่าว การสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยยังไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร โดยเฉพาะการปลูกฝังคุณลักษณะด้านความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย ความมีระเบียบวินัย ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ กิริยามารยาท ความซื่อสัตย์สุจริต ตลอดจนการประหยัดอดออม (ณัฐริกันต์ อ่ำเจ็ก และคณะ, 2565) ดังนั้น จึงได้มีการบูรณาการ “พลังละมุน” (soft power) มาเป็นส่วนช่วยในการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งพลังละมุน หมายถึงความสามารถในการชักจูงใจผู้อื่นให้เกิดความพึงพอใจหรือเต็มใจที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมและคล้อยตามในสิ่งที่ดี โดยไม่อาศัยการบังคับหรือขู่เข็ญ (Nye, 1990) แต่เป็นพลังแห่งความอ่อนโยนที่แสดงออกผ่านการปฏิบัติที่งดงาม เช่น การปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความสุภาพ การมีน้ำใจ การช่วยเหลือเกื้อกูลและปกป้องผู้อื่น ความเมตตา การรับฟังความคิดเห็น การเคารพสิทธิ การให้ความสำคัญและแสดงความภาคภูมิใจต่อผู้อื่น การเห็นคุณค่าของผู้อื่น และการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ความอ่อนโยนดังกล่าวจะหลอมรวมเป็นพลังละมุน (soft power) ที่ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ความเห็นอกเห็นใจ ความเคารพนับถือ และความร่วมมือ นำไปสู่การเลียนแบบพฤติกรรมในทางที่ดี ซึ่งท้ายที่สุดจะส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มมากขึ้น (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล, 2565)

ผลสำรวจของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุขพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กไทยเฉลี่ยต่ำกว่าปกติในรอบ 10 ปี ปี 2559 สำรวจความฉลาดทางอารมณ์เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 23,276 คน พบว่าคะแนนความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติขึ้นไป ร้อยละ 77 ปี 2564 สำรวจความฉลาดทางอารมณ์เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 19,810 คน พบว่าคะแนนความฉลาด

ทางอารมณ์ อยู่ในเกณฑ์ปกติขึ้นไป ร้อยละ 83.4 ซึ่งผ่านเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข (เกณฑ์ร้อยละ 83) เพียงเล็กน้อย (สถาบันราชานุกูล, 2564)

จังหวัดยโสธร ประกอบด้วย 9 อำเภอ มีเด็กปฐมวัย 3-5 ปี ทั้งหมดจำนวน 2,472 คน จากการสำรวจความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมทั้ง 9 อำเภอ ปี 2559 พบว่ามีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ ร้อยละ 67.60 ต่ำกว่าเกณฑ์ของระดับประเทศคือ ร้อยละ 77 (แผนพัฒนาจังหวัดยโสธร, 2566) ปี พ.ศ. 2564 พบว่ามีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติร้อยละ 82.98 ต่ำกว่าเกณฑ์ของระดับประเทศ (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยโสธร, 2566) จากสถานการณ์ความฉลาดทางอารมณ์ดังกล่าวทำให้เกิดผลกระทบ เช่น ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ขาดความยับยั้งชั่งใจ ก้าวร้าวหรือเก็บกด เสี่ยงต่อภาวะซึมเศร้า วิตกกังวล ขาดทักษะในการสื่อสาร จากการสำรวจ 5 ปีย้อนหลัง พบว่าเมื่อเด็กเติบโตขึ้นเป็นวัยรุ่น พบมีปัญหาการตั้งครมร์ก่อนวัยอันควร ปัญหายาเสพติด มีเหตุทะเลาะวิวาทในชุมชน ทำร้ายร่างกายฆ่าตัวตายสำเร็จ จำนวน 2 ราย และทำร้ายผู้อื่นจนถึงแก่ชีวิตจำนวน 2 ราย (สถาบันราชานุกูล, 2564)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา พบว่ามีงานวิจัยด้านการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ มีการศึกษาค้นคว้ากว้างขวางและต่อเนื่อง แต่ยังไม่มีการศึกษาโปรแกรมบูรณาการความฉลาดทางอารมณ์และการสร้างเสริมพลังละมุน (soft power) ของเด็กปฐมวัย การทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาพบว่ามีงานวิจัยหลายชิ้นที่มีการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์อย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดกิจกรรมทางกายประสานการชี้แนะ (ชญาณนท์ สุวรรณเพชร และพีระพร รัตนเกียรติ, 2563) โปรแกรมการประยุกต์หลักแนวคิดสมรรถนะทางอารมณ์เพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กชั้นประถมศึกษา (ชนาธิป กุลจิรากุล และคันสนีย์ เมฆรุ่งเรืองวงศ์, 2564) โปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวกโดยครอบครัวมีส่วนร่วม (รุ่งทิพา จันทรงาม และรุ่งนภา พรหมสาขา ณ สกลนคร, 2566) อย่างไรก็ตามยังจะเห็นได้ว่าการศึกษาที่ผ่านมายังไม่พบโปรแกรมที่บูรณาการความฉลาดทางอารมณ์และการสร้างเสริมพลังละมุน (soft power) ของเด็กปฐมวัย

ดังนั้นการศึกษาวิจัยประสิทธิผลของโปรแกรมการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัย ที่บูรณาการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ดังกล่าวควบคู่กับการใช้พลังละมุน (soft power) (Nye, 1990) บทบาทหน้าที่ของเด็กที่พึงปฏิบัติ 10 ประการ ปลูกฝังตั้งแต่เด็กปฐมวัย จะช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยในจังหวัดยโสธรเป็นเด็กที่ เก่ง ดี และมีความสุข เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีของชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนต่อทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง ความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัย

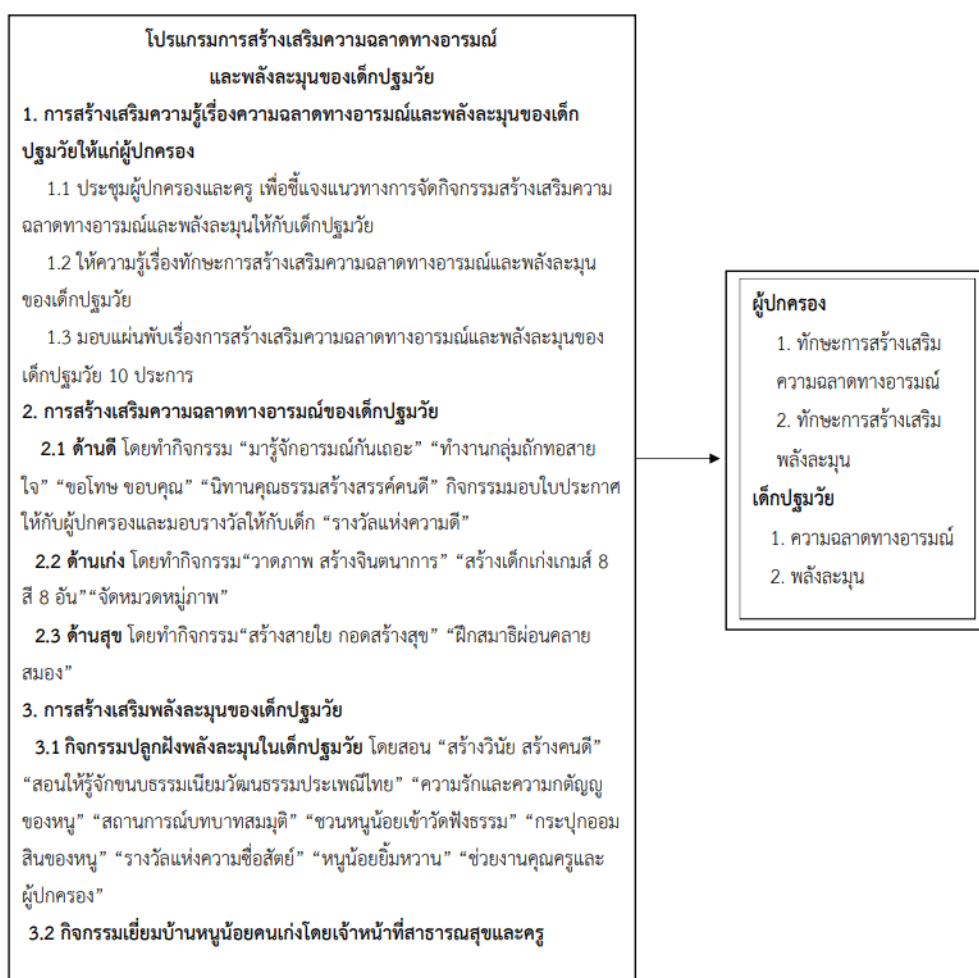
กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2547) ประเมินคุณลักษณะ 3 ด้าน ดี เก่ง สุข และบูรณาการการสร้างเสริมพลังละมุน (soft power) ของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กในช่วงวัยปฐมวัย (3-5 ปี) ได้เรียนรู้และพัฒนาความสามารถในการรับรู้ จัดการ และการแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม โดยใช้แนวคิดการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ในรูปแบบ ดี เก่ง สุข (กรมสุขภาพจิต, 2547)

บูรณาการกับพลังละมุน (soft power) ผ่านบทเพลง “เด็กเอ๋ยเด็กดี” (ช่อม ปัญจพรรค์, 2498) ตามบทบาทหน้าที่ 10 ประการ ได้แก่ 1) นับถือศาสนา 2) รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไทย 3) เชื่อฟังบิดามารดาและครูบาอาจารย์ 4) กิริยาวาจาสุภาพอ่อนหวาน 5) มีความกตัญญู 6) ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน 7) ขยันหมั่นเพียร 8) มีความประหยัด 9) มีความซื่อสัตย์ มีน้ำใจนักกีฬา 10) อุทิศตนเพื่อส่วนรวม ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research with two group pre test post test) แบบ 2 กลุ่ม วัดก่อนและหลังการทดลอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ปกครองและกลุ่มเด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปี ในจังหวัดยโสธร จำนวน 2,472 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองและกลุ่มเด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปี คัดเลือกแบบจำเพาะเจาะจง จากผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

กลุ่มผู้ปกครอง เกณฑ์คัดเข้า คือ 1) เป็นผู้ปกครองเด็กอายุ 3-5 ปี 2) มีอายุระหว่าง 20-60 ปี 3) สื่อสารด้วยภาษาไทยและสามารถอ่านออกเขียนได้ เกณฑ์คัดออก คือ 1) ย้ายถิ่นฐานไปอยู่ที่อื่น 2) มีปัญหาด้านสุขภาพ 3) ไม่สามารถเข้าร่วมโปรแกรม ฯ

กลุ่มเด็กปฐมวัย เกณฑ์คัดเข้า คือ 1) มีอายุระหว่าง 3-5 ปี 2) เป็นเด็กที่ไม่มีปัญหาทางพัฒนาการของสมองหรือจิตเวช 3) สื่อสารด้วยภาษาไทยเข้าใจได้ เกณฑ์คัดออก คือ 1) ย้ายถิ่นฐานไปอยู่ที่อื่น 2) มีปัญหาด้านสุขภาพ (เจ็บป่วยรุนแรง นอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล) 3) ไม่สามารถเข้าร่วมโปรแกรมฯ

ขนาดตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยนี้ เป็นกลุ่มผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปี ในจังหวัดยโสธร กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป G*Power ใช้ statistical test แบบ means: difference between two independent means (two group) วิเคราะห์และคำนวณค่า effect size จากงานวิจัยของจตุพร อุ่นประเสริฐสุข (2564) ซึ่งมีค่า effect size 0.80 กำหนดค่าอำนาจทดสอบ (power) ที่ 0.90 คำนวณได้กลุ่มละ 28 คน รวมจำนวนตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ได้ 56 คน และในการศึกษาครั้งนี้ได้ป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่างและความไม่ครบถ้วนของแบบสอบถาม จึงได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างเพิ่มร้อยละ 20 ได้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 35 คน รวมทั้งสิ้น 70 คน กลุ่มตัวอย่างถูกเลือกแบบเจาะจง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ทั้งนี้กลุ่มทดลองเป็นกลุ่มพื้นที่ตำบลดงมะไฟ และกลุ่มเปรียบเทียบ กลุ่มพื้นที่ตำบลไผ่ อำเภอรามมูล จังหวัดยโสธร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือในการทดลอง

1.1 โปรแกรมการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กในช่วงวัยปฐมวัย (3-5 ปี) ได้เรียนรู้และพัฒนาความสามารถในการรับรู้ จัดการ และการแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม โดยใช้แนวคิดการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ในรูปแบบ ดี เก่ง สุข (กรมสุขภาพจิต, 2547) บูรณาการกับพลังละมุน (soft power) ผ่านบทเพลง “เด็กเอ๋ยเด็กดี” (ช่อม ปัญพรรค์, 2498) ตามบทบาทหน้าที่ 10 ประการ ได้แก่ 1) นับถือศาสนา 2) รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไทย 3) เชื่อฟังบิดามารดาและครูบาอาจารย์ 4) กิริยาจาสุภาพอ่อนหวาน 5) มีความกตัญญู 6) ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน 7) ขยันหมั่นเพียร 8) มีความประหยัด 9) มีความซื่อสัตย์ มีน้ำใจนักกีฬา 10) อุทิศตนเพื่อส่วนรวม โปรแกรมประกอบด้วยชุดเครื่องมือย่อย ดังนี้

1.2 แผนการสอนตามโปรแกรมฯ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์การสอน เนื้อหา วิธีการสอน สื่อการสอน ระยะเวลา สถานที่ ผู้สอนหลัก ผู้ช่วยกิจกรรม และการประเมินผลโดยมีกำหนดการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด จำนวน 24 ครั้ง ในระยะเวลา 8 สัปดาห์ ก่อนดำเนินกิจกรรมมีการประชุมผู้ปกครองและครู เพื่อชี้แจงแนวทางการจัดกิจกรรมสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนให้กับเด็กปฐมวัย ให้ความรู้เรื่องทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัย มอบแผ่นพับเรื่องการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัย 10 ประการ ซึ่งกิจกรรมประกอบไปด้วย

สัปดาห์ที่ 1 สร้างสายใย กอดสร้างสุข เล่านิทาน ปลุกฝังพลังละมุนในเด็กปฐมวัย ฝึกร้องเพลงเด็กเอ๋ยเด็กดี นั่งสมาธิ ผู้ปกครองสอนเด็กที่บ้าน

สัปดาห์ที่ 2 สร้างสายใย กอดสร้างสุข เล่านิทาน ปลุกฝังพลังละมุนในเด็กปฐมวัย ร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลงเด็กเอ๋ยเด็กดี นั่งสมาธิ ผู้ปกครองสอนเด็กที่บ้าน

สัปดาห์ที่ 3 สร้างสายใย กอดสร้างสุข เล่านิทาน ปลุกฝังพลังละมุนในเด็กปฐมวัยตามเนื้อเพลงเด็กเอ๋ยเด็กดีโดยครูพาเด็กทำกิจกรรมในห้องเรียน วาดภาพสร้างจินตนาการ ผู้ปกครองสอนเด็กที่บ้าน

สัปดาห์ที่ 4 สร้างสายใย กอดสร้างสุข เล่านิทาน ปลุกฝังพลังละมุนในเด็กปฐมวัยตามเนื้อเพลงเด็กเอ๋ยเด็กดีโดยครูและผู้ปกครอง นั่งสมาธิ ผู้ปกครองสอนเด็กที่บ้าน

สัปดาห์ที่ 5 สร้างสายใย กอดสร้างสุข เล่านิทานปลุกฝังพลังละมุนในเด็กปฐมวัย ตามเนื้อเพลงเด็กเอ๋ยเด็กดีโดยครูและผู้ปกครอง นั่งสมาธิ ผู้ปกครองสอนเด็กที่บ้าน

สัปดาห์ที่ 6 สร้างสายใย กอดสร้างสุข ปลุกฝังพลังละมุนในเด็กปฐมวัยตามเนื้อเพลงเด็กเอ๋ยเด็กดี โดยครูและผู้ปกครอง ติดตามเยี่ยมบ้านโดยครูและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

สัปดาห์ที่ 7 สร้างสายใย กอดสร้างสุข ปลุกฝังพลังละมุนในเด็กปฐมวัยตามเนื้อเพลงเด็กเอ๋ยเด็กดี โดยครูและผู้ปกครอง ติดตามเยี่ยมบ้านโดยครูและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

สัปดาห์ที่ 8 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผู้ปกครองและครู สรุปผลการดำเนินงาน ทำแบบสอบถาม มอบใบประกาศให้ผู้ปกครองและมอบรางวัลให้กับเด็ก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้คือ แบบสอบถามจำนวน 2 ชุด ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัย สำหรับผู้ปกครองประกอบด้วย 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครอง จำนวน 11 ข้อ ประกอบไปด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้เฉลี่ยของ ครอบครัว ความเพียงพอของรายได้ ความสัมพันธ์กับเด็ก จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระยะเวลาที่เลี้ยงดูเด็ก

ส่วนที่ 2 ทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของผู้ปกครอง จำนวน 24 ข้อ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากแนวคิดการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2547) คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คะแนน 1-5 คะแนน

ส่วนที่ 3 ทักษะการสร้างเสริมพลังละมุนของผู้ปกครอง จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยบูรณาการการสร้างเสริมพลังละมุน (soft power) ในเด็กปฐมวัย ตามแนวทางเพลง “เด็กเอ๋ย เด็กดี” ตามบทบาทหน้าที่ 10 ประการ ในการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย (ช่อม ปัญญพรรค์, 2498) คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คะแนน 1-5 คะแนน

2.2 แบบสอบถามการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์ และพลังละมุนของเด็กปฐมวัยสำหรับผู้ปกครองประเมินเด็กประกอบด้วย 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กปฐมวัย ประกอบไปด้วย เพศ วัน เดือน ปีเกิด อายุ น้ำหนัก แรกคลอด การเจริญเติบโต ประวัติการได้รับวัคซีน ประวัติการเจ็บป่วย การศึกษา ประวัติปัญหาด้าน พฤติกรรมหรือพัฒนาการ ประวัติการเกิดอุบัติเหตุ

ส่วนที่ 2 ความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย จำนวน 55 ข้อ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากแนวคิดการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2547) มีข้อคำถามเชิงบวกจำนวน 45 ข้อ มีข้อคำถามเชิงลบจำนวน 10 ข้อ ได้แก่ข้อ 6-9, 16, 24, 31, 35-36 และข้อ 55 คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) คะแนน 1-5 คะแนน

ส่วนที่ 3 พลังละมุนของเด็กปฐมวัยจำนวน 10 ข้อเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยบูรณาการการสร้างเสริมพลังละมุน (soft power) ในเด็กปฐมวัย ตามแนวทางเพลง “เด็กเอ๋ย เด็กดี” ตามบทบาทหน้าที่ 10 ประการ ในการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย (ช่อม ปัญญพรรค์, 2498) คำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คะแนน 1-5 คะแนน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. โปรแกรมการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัย มีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (content validity index) ประเมินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ ความถูกต้องเชิงเนื้อหา กิจกรรมของโปรแกรม ตลอดจนภาษาที่ใช้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพเชี่ยวชาญ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษา และสาธารณสุขอำเภอ เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

แล้วนำมาหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาทั้งฉบับ (Scale Content Validity Index: SCVI) ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเฉลี่ย (S-CVI) เท่ากับ 1.00 และนำเครื่องมือไปทดลองใช้ในกลุ่มผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน หลังจากนั้นดำเนินการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

2. แบบสอบถามการวิจัยมีการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (content validity index) เป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับแนวคิด นิยามศัพท์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือแล้ว นำมาหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาทั้งฉบับของแต่ละข้อ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับเด็กปฐมวัยที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดยโสธรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน และนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาความเที่ยงโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ของแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์สำหรับผู้ปกครองได้ค่าความเที่ยง 0.91 แบบสอบถามทักษะการสร้างเสริมพลังละมุนสำหรับผู้ปกครองได้ค่าความเที่ยง 0.92 แบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยได้ค่าความเที่ยง 0.96 และแบบสอบถามพลังละมุนของเด็กปฐมวัยได้ค่าความเที่ยง 0.94

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ได้รับเอกสารรับรองโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เลขที่ 33/2567 วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2567 - วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2568 โดยผู้วิจัยคำนึงถึงสิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยเริ่มจากการแนะนำตนเอง อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา และชี้แจงให้ทราบถึงสิทธิในการเข้าร่วมวิจัย โดยอธิบายให้ทราบประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมการวิจัย การตอบรับหรือปฏิเสธจะไม่มีผลต่อการดูแลส่งเสริมสุขภาพและการรักษาพยาบาล คำตอบหรือข้อมูลทุกอย่างจะถือเป็นความลับ ในระหว่างการเก็บข้อมูลหรือเข้าร่วมโปรแกรม ถ้ากลุ่มตัวอย่างไม่พอใจหรือไม่ต้องการตอบคำถาม สามารถยกเลิกการเข้าร่วมการวิจัย โดยการกระทำดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบต่อผลการดูแลส่งเสริมสุขภาพและการรักษาพยาบาล หรือเสียสิทธิใด ๆ ทั้งสิ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ภายหลังจากการได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัย จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นักวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่าง 28 ธันวาคม พ.ศ. 2567 ถึงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 โดยมีดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นก่อนทดลอง ผู้วิจัยขอรับรองจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ และดำเนินการประสานงานเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดยโสธร หลังจากนั้นส่งหนังสือเชิญกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเข้าร่วมประชุม ชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดโปรแกรม และจัดทำใบยินยอมเข้าร่วมวิจัย พร้อมทั้งให้ตอบแบบสอบถามก่อนการทดลอง เตรียมผู้ช่วยวิจัยและกำหนดตารางการดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรม 2) ขั้นดำเนินการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบสอบถามก่อนการทดลอง จากนั้นกลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัยทำกิจกรรมในชั้นเรียน มีการติดตามเยี่ยมบ้าน มอบใบประกาศและรางวัลให้กับเด็ก ทำกิจกรรมรวมทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ กลุ่มควบคุมได้รับการดูแลแบบปกติ 3) ระยะหลังการทดลอง ภายหลังเสร็จสิ้นการทดลอง นักวิจัยให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบสอบถามก่อนการทดลอง อีกครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้สถิติพรรณนา (descriptive statistic)

1.1 อายุ และระยะเวลาที่ดูแลเด็ก วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา นำเสนอเป็นความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

1.2 เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา นำเสนอเป็นความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนในเด็กปฐมวัย ทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

2.1 การพรรณนาตัวแปร ได้แก่ ทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และทักษะการสร้างเสริมพลังละมุนของผู้ปกครอง ความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัย วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา นำเสนอเป็นความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างตัวแปรระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มเปรียบเทียบ ได้แก่ ทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง ความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบด้วยสถิติทดสอบที (independent t-test) โดยมีการทดสอบการกระจายแบบโค้งปกติของตัวแปรก่อนทดลองตามข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติทดสอบที (independent t-test) ด้วยสถิติ One-Sample Kolmogorov-Smirnov Test

2.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างตัวแปรระหว่างก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม ได้แก่ ทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง ความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมด้วยสถิติทดสอบที (paired t-test) โดยมีการทดสอบการกระจายแบบโค้งปกติของตัวแปรก่อนทดลองตามข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติทดสอบที (paired t-test) ด้วยสถิติ One-Sample Kolmogorov-Smirnov Test

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง กลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบมีข้อมูลส่วนบุคคลใกล้เคียงกันดังนี้ เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 74.30 อายุเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 30-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 65.71 สถานภาพสมรสคู่ คิดเป็นร้อยละ 82.86 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 48.57 ความสัมพันธ์กับเด็กพบว่าทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่มีบิดามารดาและปู่ย่าตายายเป็นผู้ดูแลเด็ก สัดส่วนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 45.71 อาชีพส่วนใหญ่เป็นอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 62.86 มีระยะเวลาที่เลี้ยงดูเด็กทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 97.14 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ (n=35, 35)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง (n = 35 คน)	กลุ่มเปรียบเทียบ (n = 35 คน)	Statistical Value	p
เพศ			1.091	.300
หญิง	26 (74.30)	24 (68.60)		
ชาย	9 (25.70)	11 (31.40)		
อายุ				
Mean (SD)	38.06(12.504)	45.03(13.281)	1.226	.224
สถานภาพสมรส			1.495	.226
โสด	2 (5.71)	4 (11.42)		
คู่	29 (82.86)	29 (82.86)		
หม้าย	1 (2.86)	1 (2.86)		
หย่าร้าง	3 (8.57)	1 (2.86)		
ระดับการศึกษา			3.454	.067
ไม่ได้เรียนหนังสือ	1 (2.86)	2 (5.71)		
ประถมศึกษา	16 (45.71)	17 (48.57)		
ประกาศนียบัตร	2 (5.71)	3 (8.57)		
ปริญญาตรี	2 (5.71)	4 (11.43)		
ความสัมพันธ์กับเด็ก			.002	.964
บิดา มารดา	16 (45.71)	14 (40)		
ปู่ย่า ตายาย	16 (45.71)	16 (45.71)		
ลุง ป้า น้า อา	3 (8.57)	4 (11.43)		
อาชีพ			.069	.794
เกษตรกรรม	22 (62.86)	19 (54.29)		
รับจ้าง	7 (20)	6 (17.14)		

2. ข้อมูลทั่วไปของเด็กปฐมวัย กลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบมีข้อมูลส่วนบุคคลใกล้เคียงกันดังนี้ เพศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60 อายุเฉลี่ยของเด็กปฐมวัยทั้งสองกลุ่ม มีอายุเฉลี่ย 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.60) น้ำหนักแรกคลอดมากกว่า 2,500 กรัมทั้งสองกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 100 มีพัฒนาการสมวัย คิดเป็นร้อยละ 100 ทุกคนไม่มีประวัติเจ็บป่วยหรือโรคประจำตัว ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุ คิดเป็นร้อยละ 100 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ (n=35, 35)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง (n = 35 คน)	กลุ่มเปรียบเทียบ (n = 35 คน)	Statistical Value	p
เพศ			1.331	.253
หญิง	21 (60)	17 (48.60)		
ชาย	14 (40)	18 (51.40)		
อายุ			.536	.466
Mean (SD)	4.23 (0.731)	4.23 (0.690)		

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง (n = 35 คน)	กลุ่มเปรียบเทียบ (n = 35 คน)	Statistical Value	p
น้ำหนักแรกคลอด			5.867	.018
> 2,500 กรัม	35 (100)	35 (100)		
พัฒนาการ			.005	.944
สมวัย	35 (100)	35 (100)		
ไม่สมวัย				
ประวัติการเจ็บป่วย			4.246	.043
มี				
ไม่มี	35 (100)	35 (100)		

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทักษะการสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ หลังเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยทักษะการสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม (ก่อนการทดลอง $M = 2.53$, $SD = 0.616$; หลังการทดลอง $M = 4.00$, $SD = 0.367$, $t = -14.820$, $p = \leq .001$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และหลังเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มเปรียบเทียบมีค่าเฉลี่ยทักษะการสร้างความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม (ก่อนการทดลอง $M = 3.08$, $SD = 0.350$; หลังการทดลอง $M = 3.52$, $SD = 0.311$, $t = -8.436$, $p = \leq .001$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะการสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

ทักษะการสร้างเสริม ความฉลาดทางอารมณ์ ของเด็กปฐมวัยของ ผู้ปกครอง	ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม			หลังเข้าร่วมโปรแกรม			t	p
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ		
1. การสร้างความผูกพันทางอารมณ์ ประคับประคองทางจิตใจ								
กลุ่มทดลอง	2.57	0.597	ปานกลาง	4.15	0.502	มาก	-13.886	≤.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	3.28	0.399	ปานกลาง	3.73	0.378	มาก	-7.049	≤.001
2. การสร้างวินัยเชิงบวก								
กลุ่มทดลอง	2.59	0.723	ปานกลาง	3.73	0.432	มาก	-9.849	≤.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	3.09	0.413	ปานกลาง	3.33	0.347	ปานกลาง	-3.210	≤.001
3. การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก								
กลุ่มทดลอง	2.44	0.687	น้อย	4.12	0.564	มาก	-12.073	≤.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	2.86	0.675	ปานกลาง	3.51	0.547	มาก	-6.143	≤.001
ทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง								
กลุ่มทดลอง	2.53	0.616	ปานกลาง	4.00	0.367	มาก	-14.820	≤.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	3.08	0.350	ปานกลาง	3.52	0.311	มาก	-8.436	≤.001

* $p\text{-value} < 0.05$

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่าหลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (กลุ่มทดลอง $M = 4.00$, $SD = 0.367$; กลุ่มเปรียบเทียบ $M = 3.52$, $SD = 0.311$, $t = 5.943$, $p = \leq .001$) (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองรายด้านก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

ทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองรายด้าน	กลุ่มทดลอง (n = 35)			กลุ่มเปรียบเทียบ (n = 35)			t	p
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ		
1. การสร้างความผูกพันทางอารมณ์ ประคับประคองทางจิตใจ								
ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	2.57	0.597	ปานกลาง	3.28	0.399	ปานกลาง	-5.824	$\leq .001$
หลังเข้าร่วมโปรแกรม	4.15	0.502	มาก	3.73	0.378	มาก	3.969	$\leq .001$
2. การสร้างวินัยเชิงบวก								
ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	2.59	0.723	ปานกลาง	3.09	0.413	ปานกลาง	-3.579	.001
หลังเข้าร่วมโปรแกรม	3.73	0.432	มาก	3.33	0.347	ปานกลาง	4.271	$\leq .001$
3. การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก								
ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	2.44	0.687	น้อย	2.86	0.675	ปานกลาง	-2.588	.012
หลังเข้าร่วมโปรแกรม	4.12	0.564	มาก	3.51	0.547	มาก	4.589	$\leq .001$
ทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง								
ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	2.53	0.616	ปานกลาง	3.07	0.350	ปานกลาง	-4.540	$\leq .001$
หลังเข้าร่วมโปรแกรม	4.00	0.367	มาก	3.52	0.311	มาก	5.943	$\leq .001$

* $p\text{-value} < 0.05$

ผลการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของผลต่างก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมอยู่ที่ 1.47 ($SD = 0.588$) กลุ่มเปรียบเทียบมีค่าเฉลี่ยของผลต่างก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมอยู่ที่ 0.44 ($SD = 0.312$) สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5

การเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยทักษะการสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม

ทักษะการสร้างความฉลาดทางอารมณ์ ของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
1. การสร้างความผูกพันทางอารมณ์ ประคับประคองทางจิตใจ				
กลุ่มทดลอง	1.58	0.673	-13.886	≤.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	0.45	0.378	-7.049	≤.001
2. การสร้างวินัยเชิงบวก				
กลุ่มทดลอง	1.14	0.682	-9.849	≤.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	0.24	0.428	-7.049	.003
3. การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก				
กลุ่มทดลอง	1.68	0.826	-12.073	≤.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	0.65	0.629	-6.143	≤.001
ทักษะการสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง				
กลุ่มทดลอง	1.47	0.588	-14.820	≤.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	0.44	0.312	-8.436	≤.001

* *p-value* < 0.05

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทักษะการเสริมพลังละมุนของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่ากลุ่มทดลองมีทักษะการเสริมพลังละมุนสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ก่อนทดลอง $M = 2.22$, $SD = 0.760$; หลังการทดลอง $M = 4.25$, $SD = 0.483$, $t = -14.710$, $p = \leq .001$) และพบว่าภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีทักษะการเสริมพลังละมุนสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (กลุ่มทดลอง $M = 4.25$, $SD = 0.483$; กลุ่มเปรียบเทียบ $M = 3.05$, $SD = 0.431$, $t = -5.180$, $p = \leq .001$) (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6

การเปรียบเทียบทักษะการเสริมพลังละมุนของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

ทักษะการเสริมพลังละมุนของเด็ก ปฐมวัยของผู้ปกครอง	ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม			หลังเข้าร่วมโปรแกรม			<i>t</i>	<i>p</i>
	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับ	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับ		
กลุ่มทดลอง	2.22	0.760	น้อย	4.25	0.483	มาก	-14.710	≤.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	2.58	0.476	ปานกลาง	3.05	0.431	ปานกลาง	-5.180	≤.001

* *p-value* < 0.05

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทักษะการสร้างเสริมพลังละมุนของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบพบว่า ค่าเฉลี่ยทักษะการสร้างเสริมพลังละมุนของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองหลังเข้าร่วมโปรแกรมของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (กลุ่มทดลอง $M = 4.25$, $SD = 0.483$; กลุ่มเปรียบเทียบ $M = 3.05$, $SD = 0.431$, $t = 11.009$, $p = \leq .001$) (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะการสร้างเสริมพลังละมุนของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม

ทักษะการสร้างเสริมพลัง ละมุนของเด็กปฐมวัยของ ผู้ปกครอง	กลุ่มทดลอง (n = 35)			กลุ่มเปรียบเทียบ (n = 35)			t	p
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ		
ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	2.22	0.760	น้อย	2.58	0.476	ปานกลาง	-2.375	.020
หลังเข้าร่วมโปรแกรม	4.25	0.483	มาก	3.05	0.431	ปานกลาง	11.009	$\leq .001$

* $p\text{-value} < 0.05$

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนต่อความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม พบว่าหลังเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้นสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (กลุ่มทดลอง $M = 3.80$, $SD = 0.479$; กลุ่มเปรียบเทียบ $M = 3.22$, $SD = 0.270$, $t = 6.238$, $p = \leq .001$) (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนต่อความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม

ความฉลาดทางอารมณ์ ของเด็กปฐมวัย	กลุ่มทดลอง (n = 35)			กลุ่มเปรียบเทียบ (n = 35)			t	p
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ		
ดี								
ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	3.18	0.226	ปานกลาง	3.15	0.296	ปานกลาง	.549	.437
หลังเข้าร่วมโปรแกรม	3.68	0.482	มาก	3.19	0.388	ปานกลาง	4.622	.037
เก่ง								
ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	3.22	0.250	ปานกลาง	3.17	0.322	ปานกลาง	.669	.287
หลังเข้าร่วมโปรแกรม	3.87	0.546	มาก	3.21	0.355	ปานกลาง	5.999	.006
สุข								
ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	3.36	0.307	ปานกลาง	3.24	0.386	ปานกลาง	1.370	.111
หลังเข้าร่วมโปรแกรม	3.92	0.547	มาก	3.27	0.354	ปานกลาง	5.867	.027
ความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย								
ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	3.24	0.208	ปานกลาง	3.18	0.259	ปานกลาง	1.019	.397
หลังเข้าร่วมโปรแกรม	3.80	0.479	มาก	3.22	0.270	ปานกลาง	6.238	≤.001

* $p\text{-value} < 0.05$

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนต่อความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่าหลังเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนต่อความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย ดีวก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ก่อนการทดลอง $M = 3.24$, $SD = 0.208$; หลังการทดลอง $M = 3.80$, $SD = 0.479$, $t = -7.077$, $p \leq .001$) ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบมีค่าเฉลี่ยทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางหลังการเข้าร่วมโปรแกรมไม่แตกต่างกัน (ก่อนการทดลอง $M = 3.18$, $SD = 0.259$; หลังการทดลอง $M = 3.22$, $SD = 0.270$, $p = 0.368$) (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนต่อความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

ความฉลาดทาง อารมณ์ของเด็ก ปฐมวัย	ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม			หลังเข้าร่วมโปรแกรม			<i>t</i>	<i>p</i>
	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับ	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับ		
ดี								
กลุ่มทดลอง	3.18	0.226	ปานกลาง	3.68	0.482	มาก	-5.831	≤.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	3.15	0.296	ปานกลาง	3.19	0.388	ปานกลาง	-.712	.481
เก่ง								
กลุ่มทดลอง	3.22	0.250	ปานกลาง	3.87	0.546	มาก	-7.414	≤.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	3.17	0.322	ปานกลาง	3.21	0.355	ปานกลาง	-.965	.341
สุข								
กลุ่มทดลอง	3.36	0.307	ปานกลาง	3.92	0.547	มาก	-5.702	≤.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	3.24	0.386	ปานกลาง	3.27	0.354	มาก	-.531	.599
ความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย								
กลุ่มทดลอง	3.24	0.208	ปานกลาง	3.80	0.479	มาก	-7.077	≤.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	3.18	0.259	ปานกลาง	3.22	0.270	มาก	-.913	.368

* $p\text{-value} < .05$

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนต่อพลังละมุนของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบพบว่าหลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยพลังละมุนของเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้นสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (กลุ่มทดลอง $M = 3.91$, $SD = 0.759$; กลุ่มเปรียบเทียบ $M = 2.76$, $SD = 0.374$, $t = 8.062$, $p \leq .001$) (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนต่อพลังละมุนของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

พลังละมุนของเด็กปฐมวัย	กลุ่มทดลอง (n = 35)			กลุ่มเปรียบเทียบ (n = 35)			t	p
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ		
ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	2.82	0.345	ปานกลาง	2.83	0.477	ปานกลาง	-.143	.886
หลังเข้าร่วมโปรแกรม	3.91	0.759	มาก	2.76	0.374	ปานกลาง	8.062	≤.001

* $p\text{-value} < 0.05$

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนต่อพลังละมุนของเด็กปฐมวัย ระหว่างก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมพบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนต่อพลังละมุนของเด็กปฐมวัยหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ก่อนการทดลอง $M = 2.82$, $SD = 0.345$; หลังการทดลอง $M = 3.91$, $SD = 0.759$, $t = -8.115$, $p = \leq .001$) (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนต่อพลังละมุนของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

พลังละมุนของเด็กปฐมวัย	ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม			หลังเข้าร่วมโปรแกรม			t	p
	M	SD	ระดับ	M	SD	ระดับ		
กลุ่มทดลอง	2.82	0.345	ปานกลาง	3.91	0.759	มาก	-8.115	≤.001
กลุ่มเปรียบเทียบ	2.83	0.477	ปานกลาง	2.76	0.374	ปานกลาง	-.947	.368

* $p\text{-value} < 0.05$

อภิปรายผล

ผลการวิจัย พบว่า โปรแกรมการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัย มีประสิทธิผลอย่างชัดเจนต่อทักษะของผู้ปกครองและความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัย โดยผู้ปกครองกลุ่มทดลองมีทักษะการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนในเด็กปฐมวัยดีกว่า ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมและดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้เด็กปฐมวัยที่เข้าร่วมโปรแกรมยังมีคะแนนเฉลี่ยด้านความฉลาดทางอารมณ์ (ดี เก่ง สุข) และพลังละมุนสูงขึ้นจากเดิม และสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับทฤษฎีความฉลาดทางอารมณ์ของ Goleman (1995) ที่อธิบายว่าความฉลาดทางอารมณ์สามารถพัฒนาได้ผ่านการฝึกฝน การเรียนรู้จากแบบอย่าง และประสบการณ์ทางสังคม โดยเฉพาะในช่วงปฐมวัยที่สมองมีความยืดหยุ่นสูง และสามารถซึมซับประสบการณ์ได้อย่างรวดเร็ว การที่โปรแกรมนี้ใช้กิจกรรมที่เน้นการเล่น ทาน เพลง การสร้างสายใย และการนั่งสมาธิ จึงช่วยเสริมพัฒนาการด้านการควบคุมอารมณ์และการแสดงออกที่เหมาะสมของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้บทบาทของผู้ปกครองและครูมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนของเด็กปฐมวัย การวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าเมื่อผู้ปกครองได้รับการอบรมและสนับสนุนทักษะ

การส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนให้กับเด็ก และเด็กก็ได้รับการกระตุ้น การส่งเสริม การฝึกทักษะที่เหมาะสมมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Nilfyr & Ewe (2025) ที่ระบุว่าความสามารถในการควบคุมอารมณ์ในเด็กปฐมวัยสัมพันธ์กับความสำเร็จด้านการเรียน และครูมีบทบาทสำคัญในการสร้างสายสัมพันธ์ที่อบอุ่น อีกทั้งสอดคล้องกับ Aksoy & Gresham (2024) ที่ชี้ว่าการมีส่วนร่วมของครอบครัวช่วยส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กโดยตรง

สิ่งที่โดดเด่นของงานวิจัยนี้คือ การบูรณาการแนวคิด “พลังละมุน” (soft power) ของโจเซฟ นาย (Nye, 1990) เข้ากับการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งไม่ใช่เพียงการฝึกควบคุมอารมณ์ แต่ยังเน้นการปลูกฝังคุณค่าทางวัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม เช่น การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย ความกตัญญูต่อบิดามารดา ผู้มีพระคุณ ความสุภาพอ่อนโยน การเคารพผู้อื่น ความมีระเบียบวินัย และการเห็นคุณค่าของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ผลลัพธ์แสดงให้เห็นว่าเด็กกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมที่สะท้อนพลังละมุนเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura (1986) ที่ชี้ว่าการเลียนแบบพฤติกรรมที่เหมาะสมจากผู้ใหญ่และเพื่อนสามารถสร้างแรงจูงใจและความเปลี่ยนแปลงเชิงบวกในตัวเด็กได้

เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยก่อนหน้านี้ในประเทศไทย เช่น งานของจตุพร อนุประเสริฐสุข (2564) ที่พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์ในเด็ก พบว่ามีผลชัดเจนต่อการพัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์และการปรับตัวของเด็ก ผลวิจัยนี้ก็ยืนยันในแนวทางเดียวกัน แต่เพิ่มเติมด้วยการใช้พลังละมุน (soft power) ทำให้มีความสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยและช่วยปลูกฝังคุณลักษณะด้านคุณธรรมและสังคมควบคู่ไปด้วย ในต่างประเทศ Domitrovich et al. (2017) ก็ยืนยันว่าการจัดโปรแกรม SEL สามารถลดปัญหาพฤติกรรมและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กประถม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยนี้ที่เด็กมีความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่า โปรแกรม ฯ สามารถเพิ่มทักษะของผู้ปกครองในการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยได้อย่างเห็นได้ชัดและสามารถส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทสถานศึกษา เช่น โรงเรียนหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยบูรณาการเข้ากับกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังสามารถประยุกต์ใช้ในครอบครัวเพื่อพัฒนาทักษะของผู้ปกครองในการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง และนำไปเป็นรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด เพื่อส่งเสริมให้เด็กไทยเป็นเด็กที่ดี เก่ง และมีความสุข

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาเปรียบเทียบกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยวิธีอื่น รวมไปถึงพัฒนารูปแบบการสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์และพลังละมุนในเด็กกลุ่มอื่น ๆ ต่อไป
2. เพิ่มระยะเวลาในการติดตามผลระยะยาว การวิจัยครั้งนี้มีช่วงเวลาติดตามผลค่อนข้างสั้น ทำให้ไม่เห็นความคงทนของพฤติกรรมหรือทักษะในระยะยาว ดังนั้นควรดำเนินการวิจัยที่มีการติดตามผลต่อเนื่องหลังจบโปรแกรม เช่น 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี เพื่อประเมินความยั่งยืนของผลลัพธ์

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดในการทำให้วิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข, กรมสุขภาพจิต. (2547). *แนวคิดการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์*. กรมสุขภาพจิต.
- กระทรวงสาธารณสุข, กรมสุขภาพจิต, สถาบันราชานุกูล. (2564). *รายงานสถานการณ์ความฉลาดทางอารมณ์เด็กไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2564*.
- จตุพร อุ้นประเสริฐสุข. (2564). *ผลของโปรแกรมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กปฐมวัย [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชนาธิป กุลจิรากุล, และศันสนีย์ เมฆรุ่งเรืองวงศ์. (2564). *ผลของโปรแกรมการประยุกต์หลักแนวคิดสมรรถนะทางอารมณ์เพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษา*. *วารสารสาธารณสุขไทย*, 51(2), 101-109.
- ชยานนท์ สุวรรณเพชร, และพีระพร รัตนาเกียรติ (2563). *การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมทางกายประสานการชี้แนะ*. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*, 17(1), 180-192.
- ชอุ่ม ปัญจพรรค์. (2498). *เด็กเอ๋ยเด็กดี* [เพลง]. กรมศิลปากร.
- ณัฐริกันต์ อ่ำเจ็ก, ศิริโรจน์ นามเสนา, และสามารถ สุขุประการ. (2568). *การปลูกฝังคุณธรรมในวัยเด็ก ผ่านการปฏิบัติ*. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 8(3), 377-394.
- แผนพัฒนาจังหวัดยโสธร. (2566). *รายงานสถานการณ์ความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กจังหวัดยโสธร*.
- รุ่งทิพา จันทรงาม, และรุ่งนภา พรหมสาขา ณ สกลนคร. (2566). *ผลของโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการและสร้างวินัยเชิงบวกโดยครอบครัวมีส่วนร่วม ต่อความรู้และทักษะของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการและความฉลาดทางอารมณ์ เด็กปฐมวัย อำเภอบ้านแพ่ง จังหวัดนครพนม*. *วารสารอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพชุมชน*, 8(3), 302-312.
- วัลภา ไชยยะ, และทัศนีย์ นาคคุณทรง. (2568). *การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ด้วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น*. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 15(1), 121-130.
- วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนาผล. (2565). *การเรียนรู้ด้วยพลังแห่งความอ่อนโยน (soft power)*. <https://ird.mcu.ac.th/wp-content/uploads/2022/05/การเรียนรู้ด้วยพลังแห่งความอ่อนโยน.pdf>
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยโสธร. (2566). *รายงานผลการสำรวจ EQ เด็กประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดยโสธร*.
- อนุพงษ์ ช่วยชาติ, และอุทัยวรรณ สายพัฒนา. (2566). *ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับความสามารถในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร*. *วารสารมนุษยศาสตร์ วัดจอมมณี*, 8(1), 44-62.
- Aksoy, P., & Gresham, F. M. (2024). Evidence-based social-emotional learning intervention programs for preschool children: An important key to development and learning. *International Journal of Psychology and Educational Studies*, 11(3), 201-217. <https://doi.org/10.52380/ijpes.2024.11.3.1227>

- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Prentice-Hall.
- Domitrovich, C. E., Durlak, J. A., Staley, K. C., & Weissberg, R. P. (2017). Social-emotional competence: An essential factor for promoting positive adjustment and reducing risk in school children. *Child Development, 88*(2), 408–416.
<https://doi.org/10.1111/cdev.12739>
- Goleman, D. (1995). *Emotional intelligence*. Bantam Books.
- Nilfyr, K., & Ewe, L. P. (2025). Thriving children’s emotional self-regulation in preschool: A systematic review discussed from an interactionist perspective. *Education Sciences, 15*(2), 137. <https://doi.org/10.3390/educsci15020137>
- Nye, J. S. (1990). *Soft power: The means to success in world politics*. PublicAffairs.
- Yin, W., Li, T., Wu, Z., Hung, S. C., Hu, D., Gui, Y., Cho, S., Sun, Y., Woodburn, M. A., Wang, L., Li, G., Piven, J., Elison, J. T., Wu, C. W., Zhu, H., Cohen, J. R., Lin, W., & UNC/UMN Baby Connectome Project Consortium (2025). Charting brain functional development from birth to 6 years of age. *Nature Human Behaviour, 9*(6), 1246–1259.
<https://doi.org/10.1038/s41562-025-02160-2>